

Projekt z dnia 10 lipca 2006 r.

**Rozporządzenie
Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego¹⁾**

z dnia 2006 r.

**w sprawie szczegółowego trybu dokonywania kontroli uczelni i związków
uczelni**

Na podstawie art. 34 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 i z 2006 r. Nr 46, poz. 328) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Rozporządzenie określa zakres, sposób przeprowadzania kontroli w uczelniach i związkach uczelni, tryb wyznaczania osób lub zespołów przeprowadzających kontrolę, sposób dokumentowania kontroli, tryb rozpatrywania uwag i zastrzeżeń uczelni i związków uczelni oraz formularz upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.

§ 2.

Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) ustawa – ustawę z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 i z 2006 Nr 46, poz. 328),
- 2) organ kontrolujący – odpowiednio ministrów, o których mowa w art. 33 ust. 2 ustawy;
- 3) kontrolujący – zespół lub osobę upoważnioną do przeprowadzenia kontroli;
- 4) podmiot kontrolowany – uczelnię lub związek uczelni, w którym przeprowadzana jest kontrola;
- 5) organ jednoosobowy – rektora lub kanclerza oraz założyciela uczelni niepublicznej albo organ jednoosobowy związku uczelni.

§ 3.

Przeprowadzenie kontroli ma na celu ustalenie stanu faktycznego zgodności działania podmiotu kontrolowanego z przepisami prawa, statutem, uzyskanymi uprawnieniami lub treścią udzielonego pozwolenia na utworzenie uczelni niepublicznej oraz prawidłowości wydatkowania środków publicznych, a także badanie warunków realizacji procesu dydaktycznego.

§ 4.

1. Kontrolę zarządza organ kontrolujący.

¹⁾ Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego kieruje działem administracji rządowej – szkolnictwo wyższe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 maja 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 76, poz. 540).

2. Kontrolę przeprowadza się zgodnie z planem kontroli i programem kontroli zatwierdzonym przez organ kontrolujący.
3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach kontrola może zostać przeprowadzona poza planem, o którym mowa w ust. 2.

§ 5.

1. Kontrolę przeprowadza kontrolujący po uzyskaniu upoważnienia do jej przeprowadzenia, zgodnego z formularzem imiennego upoważnienia do wykonywania czynności kontrolnych, którego treść została określona w załączniku do rozporządzenia.
2. Liczbę kontrolujących określa organ kontrolujący w zależności od przedmiotu i zakresu kontroli.
3. W przypadku, gdy przeprowadzenie kontroli wymaga wiedzy specjalistycznej do jej przeprowadzenia, mogą zostać powołani eksperci zewnętrzni. Postanowienie ust. 1 stosuje się odpowiednio.

§ 6.

1. Przed przystąpieniem do kontroli, organ kontrolujący w drodze zarządzenia, nie później niż w terminie 7 dni roboczych, zawiadamia organ jednoosobowy podmiotu kontrolowanego o:
 - 1) przedmiocie kontroli;
 - 2) zakresie kontroli;
 - 3) przewidywanym czasie trwania kontroli;
 - 4) kontrolującym.
2. Na uzasadniony wniosek organu jednoosobowego, złożony nie później niż w terminie 3 dni przed przystąpieniem do czynności kontrolnych, organ kontrolujący może zmienić termin kontroli, mając na uwadze minimalizację zakłóceń w pracy podmiotu kontrolowanego. Z wnioskiem w tej sprawie można wystąpić jeden raz w odniesieniu do danej kontroli.
3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, organ kontrolujący informuje organ jednoosobowy o nowym terminie kontroli. Termin ten nie może być późniejszy niż 14 dni roboczych od planowanego terminu jej rozpoczęcia.
4. Bezpośrednio przed przystąpieniem do czynności kontrolnych kontrolujący obowiązany jest okazać organowi jednoosobowemu dokumenty upoważniające do kontroli.
5. Organ jednoosobowy zapewnia kontrolującemu warunki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli, a w szczególności udostępnia obiekty, urządzenia i dokumenty oraz umożliwia bezzwłoczne udzielanie wyjaśnień przez pracowników podmiotu kontrolowanego.
6. W ramach udzielonego upoważnienia kontrolujący w szczególności ma prawo do:
 - 1) swobodnego wstępu do obiektów i pomieszczeń podmiotu kontrolowanego;
 - 2) wglądu do wszelkich dokumentów, baz danych, systemów informatycznych i innych materiałów związanych z działalnością podmiotu kontrolowanego oraz ich przetwarzania na potrzeby kontroli;
 - 3) przeprowadzania oględzin majątku podmiotu kontrolowanego;
 - 4) sprawdzania przebiegu dokonywania określonych czynności;
 - 5) żądania od organu jednoosobowego oraz pracowników podmiotu kontrolowanego ustnych i pisemnych wyjaśnień;

6) zabezpieczania dowodów.

§ 7.

Organ jednoosobowy podmiotu kontrolowanego zobowiązany jest do zapewnienia niezwłocznego przedstawiania na żądanie kontrolującego wszelkich dokumentów i materiałów niezbędnych do terminowego przeprowadzenia kontroli oraz terminowego udzielania wyjaśnień przez pracowników, a także warunków niezbędnych do sprawnego przeprowadzenia kontroli.

§ 8.

1. Pracownicy podmiotu kontrolowanego zobowiązani są udzielać, w wyznaczonym przez kontrolującego terminie, wyjaśnień ustnych lub pisemnych. Z ustnych wyjaśnień kontrolujący sporządza notatkę służbową.
2. Odmowa udzielenia wyjaśnień może nastąpić jedynie w przypadkach, gdy wyjaśnienia mają dotyczyć faktów i okoliczności, których ujawnienie mogłoby narazić na odpowiedzialność karną, dyscyplinarną lub majątkową wezwanego do złożenia wyjaśnień albo jego małżonka lub osoby pozostającej z nim faktycznie we wspólnym pożyciu, krewnych i powinowatych do drugiego stopnia albo osób związanych z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli.
3. Odmowę udzielenia wyjaśnień kontrolujący odnotowuje w aktach kontroli, o których mowa w § 12.

§ 9.

Kontrolujący nie może żądać dostępu do informacji, które stanowią informację niejawną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2005 Nr 196, poz. 1631), jeśli nie posiada poświadczenia bezpieczeństwa upoważniającego do dostępu do tych informacji.

§ 10.

1. Kontrolujący dokonuje ustaleń stanu faktycznego na podstawie zebranych w toku czynności kontrolnych materiałów dowodowych.
2. Do materiałów dowodowych, o których mowa w ust. 1 zalicza się:
 - 1) dokumenty;
 - 2) wyjaśnienia udzielane przez pracowników podmiotu kontrolowanego;
 - 3) oświadczenia;
 - 4) protokół z oględzin, o którym mowa w § 12;
 - 5) opinie ekspertów zewnętrznych.
3. Kontrolujący może żądać sporządzenia niezbędnych do kontroli odpisów, kserokopii lub wyciągów z dokumentów, zestawień oraz obliczeń opartych na dokumentach, których zgodność potwierdza kierownik komórki organizacyjnej, w której się znajdują.

§ 11.

1. Dokumentacja przebiegu i wyników czynności kontrolnych w aktach kontroli obejmuje:
 - 1) protokół kontroli;

- 2) wykaz ich zawartości, z wymienieniem nazw dokumentów i odpowiednich stron;
 - 3) wskazanie materiałów dowodowych, o których mowa w § 10 ust. 2;
 - 4) inne dokumenty związane z przedmiotem kontroli.
2. Akta kontroli prowadzi kontrolujący zgodnie z tokiem dokonywanych czynności kontrolnych, numerując kolejno strony akt.
 3. Zebrane w toku postępowania kontrolnego dowody kontrolujący zabezpiecza w siedzibie podmiotu kontrolowanego w oddzielnym, zamkniętym pomieszczeniu albo oddaje na przechowanie za pokwitowaniem organowi jednoosobowemu lub upoważnionemu pracownikowi.

§ 12.

1. Kontrolujący może przeprowadzić w obecności upoważnionego pracownika podmiotu kontrolowanego oględziny, z których sporządza protokół. Protokół podpisuje kontrolujący i pracownik podmiotu kontrolowanego obecny przy oględzinach. Protokół ten stanowi załącznik do protokołu kontroli, o którym mowa w § 14.
2. Przebieg i wynik oględzin mogą zostać utrwalone za pomocą środków technicznych służących do utrwalania obrazu lub dźwięku. Utrwalony obraz lub dźwięk stanowi załącznik do protokołu, o którym mowa w ust. 1.

§ 13.

Każdy może złożyć kontrolującemu ustne lub pisemne oświadczenie dotyczące przedmiotu kontroli. Kontrolujący nie może odmówić przyjęcia oświadczenia, jeśli ma ono związek z przedmiotem kontroli.

§ 14.

1. Z przeprowadzonej kontroli kontrolujący sporządza niezwłocznie, w sposób uporządkowany, zwięzły i przejrzysty protokół kontroli, o którym mowa w art. 34 ust. 1 i 2 ustawy, zwany dalej „protokołem”.
2. Protokół powinien zawierać następujące informacje:
 - 1) oznaczenie podmiotu kontrolowanego, jego siedzibę, adres, imię i nazwisko lub dane organu jednoosobowego oraz imiona i nazwiska kierowników komórek organizacyjnych wraz z datami objęcia przez nich stanowisk służbowych;
 - 2) nazwę organu kontrolującego, imiona i nazwiska kontrolerów oraz numer i datę imiennego upoważnienia do kontroli;
 - 3) datę rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych w podmiocie kontrolowanym ze wskazaniem dni będących przerwami w kontroli;
 - 4) określenie przedmiotowego zakresu kontroli;
 - 5) opis ustalonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości, przyczyn ich powstania, zakresu i skutków oraz osób za nie odpowiedzialnych;
 - 6) wskazanie podstaw dokonanych ustaleń;
 - 7) pouczenie o prawie, sposobie i terminie zgłoszenia uwag i zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole oraz o prawie odmowy podpisania protokołu;

- 8) wzmiankę o zgłoszeniu uwag i zastrzeżeń oraz o stanowisku w tej sprawie, zajęтым przez organ kontrolujący;
 - 9) omówienie dokonanych w protokole poprawek, skreśleń i uzupełnień;
 - 10) wzmiankę o doręczeniu egzemplarza protokołu organowi jednoosobowemu;
 - 11) adnotację o wpisie do rejestru kontroli w podmiocie kontrolowanym;
 - 12) parafy kontrolującego i organu jednoosobowego lub osoby przez niego upoważnionej na każdej stronie protokołu;
 - 13) podpisy kontrolującego i organu jednoosobowego oraz miejsce i datę podpisania protokołu, z zastrzeżeniem § 16;
 - 14) wzmiankę o odmowie podpisania protokołu, jeśli organ jednoosobowy odmówił jego podpisania;
 - 15) spis załączników.
3. W przypadku, gdy w kontroli uczestniczyli eksperci zewnętrzni, do protokołu dołącza się ich opinie.
 4. W przypadku, gdy protokół zawiera informacje niejawne, protokół lub jego fragment oznacza się odpowiednią klauzulą tajności.
 5. Protokół sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przekazuje się, za poświadczeniem odbioru organowi jednoosobowemu podmiotu kontrolowanego, a drugi włącza się do akt kontroli, które następnie niezwłocznie przekazuje się organowi kontrolującemu.
 6. Organ jednoosobowy podmiotu kontrolowanego ma prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu, umotywowanych uwag i zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole.
 7. Uwagi i zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole organ jednoosobowy podmiotu kontrolowanego zgłasza na piśmie organowi kontrolującemu w terminie miesiąca od dnia otrzymania protokołu.

§ 15.

1. Pisemne uwagi i zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole, o których mowa w § 14 ust. 6 i 7, poddawane są analizie przez kontrolującego.
2. Jeżeli kontrolujący uzna zasadność uwag i zastrzeżeń, dokonuje zmian w protokole, w ten sposób, że dołącza do niego odrębny tekst w brzmieniu:
 - 1) „Ustalenia na str. uzupełnia się przez dopisanie” lub
 - 2) „Protokół kontroli na str. uzupełnia się przez dopisanie” lub
 - 3) Treść ustaleń na str. otrzymuje brzmienie”.
3. W razie nieuwzględnienia uwag i zastrzeżeń, w całości lub w części, kontrolujący sporządza stanowisko na piśmie i przekazuje do akceptacji organowi kontrolującemu.
4. Stanowisko w sprawie zgłoszonych uwag i zastrzeżeń organ kontrolujący przekazuje organowi jednoosobowemu podmiotu kontrolowanego. Od dnia otrzymania tego stanowiska biegnie termin do podpisania protokołu przez organ jednoosobowy.

§ 16.

1. Organ jednoosobowy może odmówić podpisania protokołu, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienia dotyczące przyczyn tej odmowy.
2. Odmowa podpisania protokołu, o której mowa w ust.1 nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez kontrolującego.

§ 17.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

W porozumieniu:

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Minister Obrony Narodowej

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Minister Zdrowia

Minister Gospodarki Morskiej

FORMULARZ IMIENNEGO UPOWAŻNIENIA DO PRZEPROWADZENIA KONTROLI

Pieczęć
organu kontrolującego

Warszawa, dnia r.

UPOWAŻNIENIE nr /

Na podstawie § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 2006 r.
w sprawie szczegółowego trybu dokonywania kontroli uczelni i związków uczelni
(Dz. U. Nr, poz.) - upoważniam:

.....
(imię i nazwisko, stanowisko służbowe kontrolującego
oraz nazwa komórki, w której kontrolujący jest zatrudniony)

do przeprowadzenia kontroli w

.....
(nazwa i adres siedziby podmiotu kontrolowanego)

.....
(przedmiot kontroli)

Termin ważności upoważnienia upływa z dniem

Upoważnienie ważne jest za okazaniem dowodu osobistego.

mp.

.....
(pieczęć i podpis osoby wydającej upoważnienie)

Termin ważności upoważnienia przedłuża się do dnia

.....
(pieczęć i podpis osoby wydającej upoważnienie)

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 i z 2006 r. Nr 46, poz. 328) w art. 34 ust. 3 wprowadziła obowiązek określenia przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej oraz ministrami właściwymi do spraw wewnętrznych, do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, do spraw zdrowia oraz do spraw gospodarki morskiej, w drodze rozporządzenia, szczegółowego trybu dokonywania kontroli uczelni i związków uczelni, uwzględniając:

- 1) sposób wykonywania i dokumentowania czynności kontrolnych oraz sporządzania protokołu kontroli,
 - 2) tryb rozpatrywania uwag i zastrzeżeń uczelni i związków uczelni
- mając na uwadze konieczność sprawnego i bezstronnego przeprowadzenia kontroli.

W projektowanych przepisach wykorzystano sprawdzone i dotychczas stosowane rozwiązania dotyczące systemu kontroli prowadzonej przez administrację rządową – przy zachowaniu ogólnego schematu postępowania.

Zgodnie z projektowanymi przepisami, kontrola będzie prowadzona z uwzględnieniem zasady rzetelności i bezstronności - z punktu widzenia legalności i gospodarności funkcjonowania uczelni. Przewiduje się możliwość udziału ekspertów zewnętrznych (oprócz pracowników organu kontrolującego).

W celu zapewnienia poszanowania praw uczelni kontrolowanej, określono szczegółowo prawa i obowiązki kontrolującego i kontrolowanego. Ponadto zostały zawarte uregulowania dotyczące dowodów oraz dokumentowania przebiegu i wyników czynności kontrolnych, prowadzenia dokumentacji i protokołu kontroli.

Określone w art. 34 ust. 3 ww. ustawy wytyczne do treści rozporządzenia zostały zrealizowane w szczególności w niżej wymienionych przepisach projektu rozporządzenia:

- sposób wykonywania i dokumentowania czynności kontrolnych oraz sporządzania protokołu kontroli: § 6 - § 14 ust. 1 - 4.,
- tryb rozpatrywania uwag i zastrzeżeń: § 14 ust. 5 i 6, § 15 i § 16.

Opinia wstępna o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Ocena Skutków Regulacji

1. Cel wprowadzenia regulacji

Celem wydania rozporządzenia jest realizacja upoważnienia ustawowego zawartego w art. 34 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 i z 2006 r. Nr 46, poz. 328).

2. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie

Uregulowania zawarte w projekcie rozporządzenia będą oddziaływać na uczelnie – publiczne i niepubliczne oraz związki tych uczelni.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych

Projektowana regulacja nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa oraz dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Projekt rozporządzenia nie będzie miał bezpośredniego wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

Projekt rozporządzenia nie wpłynie bezpośrednio na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Projekt rozporządzenia nie będzie miał wpływu na rozwój regionów.

7. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia zostanie skierowany do zaopiniowania:

- 1) Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych,
- 2) Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność 80”,
- 3) Forum Związków Zawodowych,
- 4) Radzie Szkolnictwa Wyższego i Nauki Związku Nauczycielstwa Polskiego,
- 5) Konfederacji Pracodawców Polskich,
- 6) Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych,
- 7) Business Center Club – Związek Pracodawców,
- 8) Krajowej Izbie Gospodarczej,
- 10) Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”.

Ponadto projekt rozporządzenia zostanie skierowany do konsultacji z Radą Główną Szkolnictwa Wyższego, Konferencją Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Konferencją Rektorów Zawodowych Szkół Polskich, Państwową Komisją Akredytacyjną oraz z Parlamentem Studentów Rzeczypospolitej Polskiej.

Projektowana regulacja zostanie udostępniona wszystkim zainteresowanym w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa - z chwilą przekazania projektu członkom Rady Ministrów.